

li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Jordbruksverkets rapport Reglering av veterinärpersonal med mera vid höjd beredskap

Er beteckning: LI2024/01748

Sammanfattning

Länssstyrelsen avgränsar sitt yttrande till att gälla avsnitt 7.1, 7.2, 7.3, 7.5 och 7.7 i rapporten.

Länssstyrelsen tillstyrker förslaget att krigsveterinärförordningen (1981:648) ska upphävas. Länssstyrelsen har inga synpunkter på om nya bestämmelser samlas i en ny förordning om civil veterinärverksamhet eller om nya bestämmelser förs in i befintliga förordningar.

Länssstyrelsen tillstyrker förslaget att myndigheten ges i uppdrag att upprätta en beredskapsplan för totalförsvarsviktiga veterinärverksamheter och att identifiera dessa verksamheter inom myndighetens ansvarsområde.

Länssstyrelsen tillstyrker förslaget att rapportera lägesbilder till civilområdesansvarig myndighet och att myndigheten ges befogenhet att omfördela veterinärpersonal inom länet.

Länssstyrelsen tillstyrker förslaget att länssstyrelsen ges möjlighet att ta över uppgifter från Jordbruksverket och Livsmedelsverket gällande ledning och ansvar för den totalförsvarsviktiga veterinärverksamheten inom länet.

Avsnitt 7.1 Beredskapsplanering och krigsorganisation

Länssstyrelsen tillstyrker förslaget att myndigheten ska upprätta en beredskapsplan för den veterinära verksamheten i länet, efter vägledning av centrala myndigheter. Om krigsveterinärförordningen upphävs försvinner länssstyrelsens uttalade veterinära kompetens i myndighetens krigsorganisation. Länssstyrelsen bedömer att den

veterinära kompetensen på myndigheten är nödvändig för att uppdraget med beredskapsplanering för den veterinära verksamheten ska kunna genomföras.

Länsstyrelsen konstaterar att det kommer att krävas utökade resurser till myndigheten för att kunna genomföra arbetet med beredskapsplanering inom djurens hälso- och sjukvård, då detta innebär utökade arbetsuppgifter.

Avsnitt 7.2 Identifiering av totalförsvarsviktiga veterinärverksamheter

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att myndigheten ska identifiera de aktörer som bedriver totalförsvarsviktig djursjukvård på regional och lokal nivå. Länsstyrelsen bedömer att detta kommer att kräva utökade resurser till myndigheten.

Avsnitt 7.3 Lägesbilder

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att länsstyrelsen ska rapportera lägesbild till den civilområdesansvariga länsstyrelsen, som har att vidarebefordra lägesbilder till Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Avsnitt 7.5 Prioritering och fördelning av veterinära resurser

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att myndigheten ges befogenhet att omfördela veterinärpersonal inom det egna länet.

Avsnitt 7.7 Möjlighet för länsstyrelser att ta över arbetsuppgifter

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att länsstyrelsen ska ta över arbetsuppgifter gällande ledning och ansvar för veterinärverksamheten. Detta gäller under förutsättning att myndigheten ges möjlighet till övning och utbildning i att utföra dessa arbetsuppgifter. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att även den veterinära kompetensen på myndigheter får möjlighet till övning, vilket inte framgår i rapporten. Om Länsstyrelsen ska ta över beslutsfattande från Jordbruksverket gällande smittsamma djursjukdomar och zoonoser måste Länsstyrelsen ha kompetens och erfarenhet av att fatta sådana beslut.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen anser att det bör göras en helhetsöversyn i frågan om civilplikt eller allmän tjänsteplikt för veterinärpersonal. Flera olika utredningar pågår parallellt och dessa har kommit fram till en annan slutsats än vad som redovisas i Jordbruksverkets rapport. I betänkandet Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6) framgår det att anvisning av arbete med stöd av allmän tjänsteplikt är lämplig i totalförsvarsviktiga civila verksamheter med lägre kompetenskrav och att civilplikt är lämpligt om behovet av personalförstärkning avser personal med en specifik utbildning eller kompetens. Flera av de yrkeskategorier som i Jordbruksverkets rapport går under begreppet veterinärpersonal är legitimationsyrken som föregås av en lång utbildning och dessa kan inte anses vara personalkategorier med lågt kompetenskrav.

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda införandet av civilplikt inom hälso- och sjukvården. Länsstyrelsen gör bedömningen att det är lämpligt att Jordbruksverket utreder frågan om civilplikt för veterinärpersonal ytterligare. Den veterinära kompetensen bör även ses som en möjlighet för att kunna upprätthålla liv och hälsa för människor i en händelse av höjd beredskap och krig.

För att kunna anvisa legitimerad personal inom djurens hälso- och sjukvård krävs det att personen har reell kompetens att utföra de nya arbetsuppgifterna (jfr 2 kap. 2 och 3 §§ lagen [2009:302] om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård). Omfördelning av veterinärpersonal från verksamhet med sällskapsdjur till totalförsvarsviktig veterinärverksamhet kommer att kräva utbildning och övning innan anvisning kan ske.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Beatrice Ask med länsveterinär Karin Rejnö som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Johanna Sandwall, biträdande försvarsdirektör Johan Harter och chefsjurist Christian Finnerman medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.